

KLIMAGRUPPEN – Forslag til arbejdsprogram for 2004

1. Sammenfatning af arbejdsprogrammet

Udgangspunkt for gruppens arbejde er mandatet og beslut og vejledning fra embedsmandskomiteerne og ministerråd for henholdsvis miljø- respektive energi.

En af gruppens primære opgaver for 2004 vil, ikke mindst med udgangspunkt i de nordiske energi- og klimapolitiske beslut, være at forsat virke som drivkraft ved implementeringen af Østersøregionen som et forsøgsområde for implementering af Kyoto-mekanismerne Joint Implementation og handel med emissionskvoter. Dette arbejde vil omfatte en række aktiviteter der bidrager til at klimainvesteringsprojekter (JI-projekter) af høj kvalitet kan gennemføres. Arbejdet vil omfatte aktiviteter der er koblet til såvel norden som nærområderne men hvor også EU og det internationale klimamiljø er involveret.

Den fortsatte udvikling og implementering af et europæisk marked for handel med udslipskreditter set fra både en nordisk synsvinkel og fra de i 2004 nye EU-lande, vil også have høj prioritet i gruppens arbejde.

De internationale klimaforhandlinger er begyndt at drøfte forpligtelser for begrænsning af drivhusgasser efter 2012. Klimagruppen finder det højst relevant at i 2004 styrke sine aktiviteter på dette område, herunder arbejde for at flest mulige lande inkluderes i et globalt samarbejde for begrænsning af udslip af drivhusgasser.

I overensstemmelse med de foreløbige udmeldinger omkring det Islandske formandskabsprogram vil klimagruppen prioritere aktiviteter rettet mod vurderinger af sårbarhed, effekter og tilpasning i forbindelse med klimaændringer, herunder rette fokus mod de arktiske egne.

Klimagruppen vil i 2004 forsætte med opfølgningen af energibeslutningerne og målene vedrørende vedvarende energi fra topmødet i Johannesburg.

Samtlige af ovenstående fokusområder kan kobles til en direkte opfølgning af Miljøhandlingsprogrammet. De konkrete resultat af arbejdet inklusive projekter og anden aktivitet vil i lighed med den hidtidige praksis præsenteres på seminar, konferencer og workshops i nordisk regional og international regi, samt i vid udstrækning publiceres, herunder TEMA Nord serien.

2. Opfyldelse af MHP's mål, aktiviteter og forventet resultat

De mål og forventede resultater, som MHP 2001-04 forventer af klimagruppen er stort set opfyldt eller på vej til at blive opfyldt. Ud over det nationale og internationale arbejde vedr. reduktion af udledningen af drivhusgasser og arbejdet med Østersøregionen som forsøgsområde, arbejdes der med øget viden om skovrejsning som CO2 begrænsende faktor, hvori der indgår et studie om betydningen af sinks. Et andet væsentligt element indenfor klimaområdet er øget viden og erfaringer om handel med udslipskreditter, herunder den nordiske deltagelse i et kvotemarked for EU-landene. Klimagruppen har inden forslaget til et EU-kvotedirektiv blev endeligt vedtaget i 2003, udført konsekvensanalyser for de nordiske lande. Endvidere har klimagruppens arbejde om industrigasser haft betydning for hvordan disse gasser begrænses, både i Norden og i EU.

Set med en bred international vinkel er resultatet af det nordiske klimasamarbejde blevet videreført i de internationale klimaforhandlinger (COP-møder) af de nationale repræsentanter.

3. Gruppens konkrete aktiviteter som skal forelægges EK-M og MR-M

De projekter der vil være direkte relateret til EK-M's og MR-M's beslutninger omkring den videre udvikling af Testing Ground samarbejdet i Østersøregionen planlægges at forelægges EK-M og MR-M.

4. Gruppens konkrete indspil til internationale forhandlinger

Fremtidige forpligter. I efteråret 2003 igangsattes et projekt omkring fremtidige forpligtelser efter 2012, dette projekt vil fortsætte med næste fase i 2004, hvor der bl.a. ses på ulandenes deltagelse i klimaprocessen og relationen mellem klima og bæredygtig udvikling i visse udvalgte lande, samt muligheder for de nordiske lande at påvirke processen, herunder anvendelse/udvikling af CDM. Det arbejde forventes at involvere EU's ekspertgruppe –EGFA (Expert Group on Future Actions)

Analysen der relateres til EU's kvotedirektiv og det hertil knyttede linkdirektiv, hvor en analyse forventes at afspejle hvordan emissionshandel og Joint Implementation i Østersøregionen med flere nye EU-lande fra 2004 vil påvirkes. Resultater kan komme at indgå i landenes positioner m.h.t. den videre udvikling af linkdirektivet.

5. Informationsvirksomhed

Klimagruppen lægger stor vægt på videreformidling og præsentation af arbejdet. Hvert analyseprojekt vil generelt resultere i en rapport indenfor NMR's TemaNord serie. Disse rapporter sendes ud til relevante aktører indenfor klimaområdet der omfatter såvel offentlige institutioner som private. Såfremt rapporten er på engelsk bliver den også sendt ud til internationale fora, og til myndigheder i lande udenfor Norden.

Ved nordiske ministermøder har klima gennem de seneste år været et fokusområde, og været højt prioriteret i pressemeddelelser og beslutningsreferater.

Workshops, seminar og konferencer er et væsentligt delelement i de fleste af klimagruppens projekter. I de seneste par år har gruppen været værd for såvel større konferencer som mindre workshops og seminar ikke mindst i relation til forberedelserne for etableringen af Testing Ground, men også med tilknytning til andre emneområder eks, kvotehandel, industrigasser, ozon og partikler, fremtidige forpligtelser på klimaområdet m.v. Dette vil også være et væsentligt element i arbejdet og projekter i 2004. Helt konkret planlægges en opfølgning af kvotehandelskonferencen i 2003 men hvor koblingen til linkdirektivet vil være i fokus. Der forventes en bred deltagelse fra Norden og øvrige lande i Østersøregionen men også repræsentanter fra Kommissionen kan forventes. Endvidere planlægges en nordisk konference omkring grønne certifikatmarkedet.

6. Samarbejde med andre grupper og sektorer

Klimagruppen vil med hensyn til grønne certifikater arbejde tæt med el-gruppen indenfor det nordiske energisamarbejdet. Endvidere deltager klimagruppen i decouplingprojektet sammen med miljø-økonomi gruppen. På områder hvor klimagruppen har en rolle som projektledere kan det forventes et samarbejde med samt hav og luftgruppen i forbindelse med effekter af klimaændringer.

7. Projektkatalog

Opgave/projekt navn	Løbe tid (skøn)	Deltagende lande	Projekt gruppe	Styre gruppe	Kobling MHP (mål og aktiviteter)	Kobling BU strategi	Formidlings forslag	Samarbejde andre grupper og sekt.	Søgeord	Kort beskrivelse
Etablering af JI-facilitet	Jan-apr 2004	Norden + øvrige Østersø-regionen	Konsulent forventes udpeget, tæt kontakt med NEFCO	Klimagruppen udpeger	Kap. 2 2.1.1 2.1.2 2.2.1 2.2.4	Kap. 2 2.2 Kap. 7 7.2 7.4	Workshop, møder, notater, rapporter	Samarbejde mellem energi og miljø	testing ground klima-projekt JI Kyoto-protokollen	Forberede implementering af projekter under TG-samarbejdet med investeringer knyttet til TGF
Kvotemarked, analyser af EU-direktiv for handel med kvoter og workshop	Jan-dec 2004	Norden nærområdet	Konsulent forventes udpeget, tæt kontakt med klimagruppen	Klimagruppen udpeger	Kap. 2 2.1.1 2.1.2 2.2.1 2.2.5	Kap. 2 2.2 2.4 Kap 7. 7.3	Workshop el. konf. Rapport	Samarbejde mellem energi og miljø	kvotemarked, EU-kvotet direktiv	Samarbejde mellem de nordiske lande i.f.t. impl. af direktivet, påvirkning af de nye EU-lande i Østersø-regionen, muligheder for JI-projekter indenfor kvotemarkedet
Kompetence- og kapacitetsopbygning vedr. Testing Ground, inkl. workshops	Jan-dec 2004	Norden + øvrige Østersø-regionen	Konkreteringen af projektet i samarbejde med modtagerlande og disses behov	Klimagruppen udpeger i samarbejde med BASREC klimagruppe	Kap. 2. 2.1.2 2.2.1 2.2.4	Kap. 2 2.2 2.3 kap 7. 7.2	Workshops, Notater, rapporter	Samarbejde mellem energi og miljø	testing ground klima-projekt JI Kyoto-protokollen, nærområdet	Samarbejde mellem de nordiske lande og nærområdet for effektiv implementering af beslut omkring Testing Ground
Opdatering og tilpasning af JI-håndbog	Feb-apr 2004	Norden + øvrige Østersø-regionen	Konsulent udpeges af klimagruppen	Klimagruppen udpeger i samarbejde med BASREC klimagruppe	Kap. 2. 2.1.2 2.2.4	Kap 2 2.2 2.3 Kap 7 7.2	Opdateret håndbog, workshop	Samarbejde mellem energi og miljø	testing ground klima-projekt JI Kyoto-protokollen	Opdatering af tidl. version af JI-håndbog for JI-projekter i Østersøregionen
Udarbejdelse af baseline for JI-projekt	Okt. 2003 – sept. 2004	Norden + øvrige Østersø-regionen	Projektgruppe er under etablering	Klima- og bioenergi gruppen udpeger	Kap 2 2.1.2 2.2.1 2.2.4	Kap 2 2.2 2.3 kap 7. 7.2	Rapport, notater workshop	Samarbejde mellem energi og miljø	Baseline, JI, testing ground Kyoto-protokollen,	Udvikle metode for sektor baseline i Østersøregionen i tilknytning til TG-projekter
Fremtidige forpligtelser	Okt. 2003-dec. 2004	Norden, EU	Projektgruppe er under etablering	Klimagruppen udpeger	Kap 2. 2.1.1 2.1.3 2.1.4 2.1.5	Kap. 2 2.1 2.7	Rapport, notater workshop		Drivhus gasser, fremtidige	Bidrage til forhandlingerne om fremtidige forpligtelser efter 2012

					2.2.1				forpligtelser	
Decoupling projekt, samt seminar 2003	2003-2004	Norden	Er etableret, miljø- og økonomi har projektledelse	Klima-gruppen deltager	Kap 2 2.2.1	Kap 2 2.5 2.7 Kap 7 7.4 7.5 7.6 7.10	Rapport workshop konf.	Økonomi -miljø gruppen og klima-gruppen		
Grønne certifikat – seminar i samarbejde med el-gruppen	marts-sept. 2004	Norden	Elgruppen udpeger I samarbejde med klimagruppen	Klima-gruppen deltager	Kap. 2 2.1.1 2.2.1 2.2.5	Kap. 2 2.4 7.3 7.4 7.6	workshop rapport?	Energi og miljø	grønne certifikat, elmarkeder	Følge op på tidligere studier, koblingen mellem kvoter og grønne certifikat
Opfølgning af Johannesburg mødet i 2002 omkring vedvarende energi	2003-2004	Norden EU	Klimagruppen udpeger	Klima-gruppen + evt. andre eksperter	Kap 2. 2.1.1 2.2.1	Kap 7 7.5 7.10	workshop konf. rapport	Energi og miljø	Vedvarende energikilder, Topmode I Johannesburg 2002,	Bygge videre på studier i 2003, analysere perspektiver i de nordiske lande om opfølgning på mål fra Johannesburg, bidrag til tysk VE-konf. I 2004
Vurderinger af sårbarhed, effekter og tilpasning i forbindelse med klimaændringer.	Jan-dec 2004	Norden	Klima-gruppen beslutter om konsulenter	Klima-gruppen + evt. andre eksperter	Kap 2 2.1.1 2.1.4 2.2.2	Kap 2 2.7 Kap 7 7.10	workshop rapporter	evt. samarbejde mellem klima-gruppen og havluft gruppen	Sårbarhed ved klimaændringer, tilpasning	Analyse af effekter og sårbarhed af klimaændringer indenfor nordiske økosystemer, fokus på arktiske miljøer, Muligheder for de nordiske lande at tilpasse sig klimaændringer

8. Gruppens sammensætning

Klimagruppen består af 2 medlemmer fra hvert af de nordiske lande, hvor det ene medlem normalt kommer fra miljøside og det andet fra energiside. Den nordiske klimagruppe er tæt knyttet til den regionale klimagruppe – BASREC's ad hoc group on climate change.

9. Budget for arbejdsprogram

Klimagruppen kan ikke helt sammenlignes med de øvrige miljøgrupper idet den er tilknyttet både EK-M og EK-E, og budgettet fordeles mellem disse.

Med hensyn til sekretariatsomkostningerne så er den skønnede fordeling i 2004 at ca. 100.000 kommer at anvendes til rejser i forbindelse med klimagruppens møder (5-7 per år), workshops og konferencer i forbindelse med projektgennemførende, samt til rejser i forbindelse med faglig bidrag fra klimasekretariatet til de konkrete projekter.

Status for budget for klimagruppens 2003 pr. 1.1.2004, samt forslag til budget for 2004 og foreløbigt forslag til budget for 2005.
(i DKK)

Opgave	Budget 2003	Forventet forbrug/ kontrakt-sat i 2003	Overføring fra 2003 til 2004	Ansøgning om ekstra midler for 2004	Totalt budget for 2004, inkl. overføring fra 2003	2004 fordeling	2005 foreløbig forslag	Kommentarer
Etablering af JI-	100.000	0	100.000	100.000	200.000	Norden 70%		

facilitet						Næromr. 30%		
Kvotemarked, herunder analyser af EU-direktiv for handel med kvoter	200.000	200.000	0	100.000	100.000	Norden 50% Næromr. 30% EU 20%		Analyser igangsat i 2003. Videreførelse/udvidelse i 2004.
Kvotemarked, workshop	175.000 + 175.000 fra BU-puljen	175.000	175.000	0	175.000	Norden 40% Næromr. 30% EU 30%		BU-puljen søges om at forlænge/udvide projektet med yderligere workshop/konference.
Kompetence- og kapacitetsopbygning vedr. Testing Ground, inkl. workshops	200.000	120.000	80.000	100.000	180.000	Norden 30% Næromr. 70%		Kompetenceudvikling omfatter udover myndigheder, inddragelse af det private erhvervsliv i Testing Ground
Opdatering og tilpasning af JI-håndbog	0	0	0	300.000	300.000	Østersøregionen 100%		
Udarbejdelse af baseline for JI-projekt	200.000	200.000	0	0	0	Østersøregionen 100%		Projektet igangsat i 2003 vil strække sig over 2004 men på basis af midler fra 2003-budget
Fremtidige forpligtelser	300.000	300.000	0	300.000	300.000	Norden 80% EU 20%	400.000	Projektforslag under udarbejdelse, heraf 300.000 fra 2003 års budget og 300.000 fra 2004 års budget. Der kan forventes at yderligere midler søges fra BU-puljen.
Partikler og ozon som del af fremtidige forpligtelser	100.000	30.000	70.000**	0	0			Projektet forventes afsluttet i 2003. Overskydende midler fra 2003 overføres til projekter vedr. sårbarhed og tilpasning.
Decoupling projekt, samt seminar 2003	70.000	70.000	0	0	0			Der er ikke budgetteret med at klimagruppen bidrager med yderligere midler i 2004.
Grønne certifikat – seminar i samarbejde med el-gruppen	70.000	0	70.000	200.000	270.000	Norden 80% EU 20%	200.000	El-gruppen har ikke igangsat projektet i 2003, midlerne overføres til 2004.
Opfølgning af Johannesburg – vedvarende energi	200.000 + 50.000 fra BU-puljen	100.000	150.000	100.000	250.000	Norden 100%	300.000	Videreførelse/opfølgning af projekt som er gennemført i 2003.
Konferencer og workshops	100.000	15.000	85.000	0	85.000	Norden 60% Næromr. 40%	100.000	
Vurderinger af sårbarhed, effekter og tilpasning i forbindelse med klimaændringer.	0	0		500.000	570.000 **	Norden 100%	600.000	**Heri indgår overskydende midler fra projektet vedr. partikler og ozon.
Nye projekt	300.000	200.000	100.000	200.000	300.000		1.000.000	Reserve.
Projektlederfunktionen	800.000	800.000	0	800.000	800.000	Rejser 10% Generel	800.000	Udgifter til projektledelse af

						administra- tion for gruppen 30% Forberedelse og implemente- ring af projekter 60%		samme omfang som i 2003.
I alt	3.040.000	2.210.000	830.000	2.700.000	3.530.000		3.400.000	